

A Sofiyski rayonon sad (Bulgária) által 2023. május 29-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem – „APS beta Bulgaria” EOOD, „Agentsia za kontrol na prosrocheni zadalzhenia” AD

(C-337/23. sz. ügy, APS beta Bulgaria és Agentsia za kontrol na prosrocheni zadalzhenia)

(2023/C 321/25)

Az eljárás nyelve: bolgár

A kérdést előterjesztő bíróság

Sofiyski rayonon sad

Az alapeljárás felei

Kérelmezők: „APS beta Bulgaria” EOOD, „Agentsia za kontrol na prosrocheni zadalzhenia” AD

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 1) Úgy kell-e értelmezni a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK tanácsi irányelv ⁽¹⁾ (a továbbiakban: 93/13/EGK irányelv) 4. cikkének (2) bekezdését és 6. cikkének (1) bekezdését, hogy ha a hitelmegállapodás a fogyasztót arra kötelezi, hogy a hitelező által kijelölt kezessel kezességi szerződést kössön, a kezességi szerződés tartalma nem az e harmadik személlyel kötött szerződés „elsődleges tárgyát”, hanem a hitelmegállapodás tartalmának részét képezi? Van-e jelentősége e tekintetben annak, hogy a hitelező és a kezes kapcsolatban álló személyeknek minősülnek-e?
- 2) Úgy kell-e értelmezni a 93/13/EK irányelv melléklete 1. pontjának i) alpontját, hogy ha a fogyasztó egy már megkötött hitelmegállapodás alapján kezeset köteles állítani – az egyik lehetőség szerint oly módon, hogy a hitelező által kijelölt személyt bízta meg –, akkor a fogyasztónak a hitelmegállapodás megkötésének napján később megkötött kezességi szerződésből eredő kötelezettségének tartalma nem tekinthető egyértelműnek, mivel a fogyasztónak nem volt lehetősége arra, hogy maga válassza ki vagy javasolja a hitelező által a jövőben kezesként megnevezendő személyt?
- 3) Amennyiben az előző kérdésre adott válasz szerint egyértelmű a kezességi szerződés tárgya: úgy kell-e értelmezni a 93/13/EGK irányelv melléklete 1. pontjának i), j) és m) alpontját, hogy amennyiben a fogyasztó egy már megkötött hitelmegállapodás keretében kezes állítására vállalt kötelezettséget – az egyik lehetőség szerint oly módon, hogy a hitelező által kijelölt személyt bízta meg –, akkor a fogyasztónak a hitelmegállapodásból eredő kötelezettségének tartalma nem tekinthető egyértelműnek, és ez a hitelmegállapodás vagy annak egyes rendelkezései érvénytelenségéhez vezethet?
- 4) Úgy kell értelmezni a 93/13/EGK irányelvnek a fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/29/EK irányelv ⁽²⁾ 8. cikkével összefüggésben értelmezett 4. cikkének (1) bekezdését, hogy amennyiben a hitelt nyújtó személy megköveteli a fogyasztótól, hogy a hitelező által kijelölt személlyel kössön szerződést a hitelezőnek a fogyasztóval szembeni követelésének biztosítására, ez minden esetben a fogyasztó hátrányos helyzetének kihasználásának és így agresszív kereskedelmi gyakorlatnak minősül-e?
- 5) A negyedik kérdésre adott nemleges válasz esetén: úgy kell értelmezni a 93/13/EGK irányelvnek a fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/29/EK irányelv 8. cikkével összefüggésben értelmezett 4. cikkének (1) bekezdését és 7. cikkét, hogy egy olyan egyoldalú bírósági eljárásban, mint a fizetési meghagyásos eljárás, amelyben a fogyasztó nem fél, a bíróság azon kétségét, hogy a szerződési feltétel tisztességtelen, kizárólag arra alapozhatja, hogy gyanúja szerint a fogyasztó a feltételt tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat alapján fogadta el, vagy ez utóbbit bizonyossággal meg kell állapítani?
- 6) Úgy kell-e értelmezni a fogyasztói hitelmegállapodásokról szóló 2008/48/EK irányelv ⁽³⁾ (a továbbiakban: 2008/48/EK irányelv) 15. cikkének (2) bekezdését, hogy ezt a rendelkezést olyan esetekben kell alkalmazni, amikor a hitelmegállapodást járulékos szolgáltatással, nevezetesen egy harmadik személy által térítés ellenében nyújtott kezességvállalással kapcsolják össze, és a fogyasztó számára nemcsak a kezes kötelezettségszegő magatartása – mint például a jogszabályban előírt határidő lejártá utáni fizetés – miatti követelése érvényesítésének lehetőségét nyitja meg, hanem a kezessel szembeni kötelezettséget kizáró eljárási kifogásokat is?

- 7) Lehetővé tesz-e a 2008/48/EK irányelvnek a tényleges érvényesülés elvével összefüggésben értelmezett 15. cikkének (2) bekezdése, illetve – feltételezve, hogy a hitelmegállapodás és a kezességi szerződés kapcsolt ügyletnek minősül – a 93/13/EGK irányelvnek ezen irányelv melléklete 1. pontjának b) és c) alpontjával összefüggésben értelmezett 5. és 7. cikke olyan nemzeti ítélkezési gyakorlatot, amely szerint a fogyasztói hitelmegállapodáshoz kapcsolódó szerződés keze, aki a fogyasztótól a hitelmegállapodás biztosítékkal történő fedezéseként díjazásban részesült, és aki az elsődleges hitelezőnek szerződéses feltétel alapján fizetett, a Zakon za zadalzheniata i dogovorite (a kötelekről és a szerződésekről szóló törvény) 147. cikkében foglalt határidő lejártá ellenére – amely az ítélkezési gyakorlat szerint teljes egészében megszünteti a kezességet – hivatkozhat arra, hogy az eredeti hitelező jogaiba lépett, és a jogalkalmazásra vonatkozó ellentmondásos ítélkezési gyakorlatra hivatkozva fizetést követelhet az elsődleges adóstól?
- 8) Úgy kell-e értelmezni a 2008/48/EK irányelvnek a 93/13/EGK irányelv 5. cikkével összefüggésben értelmezett 3. cikkének g) pontját, hogy a hitelmegállapodásban rögzített, a hitelkötelezettség teljes összegének növekedését eredményező, kapcsolódó kezességi szerződés megkötésére vonatkozó kötelezettség esetén a hitel teljesíteldíj-mutatóját is a kezes díjazására tekintettel megnövelt törlesztőrészeknek megfelelően kell kiszámítani? Jelentősséggel bír-e e tekintetben az, hogy ki választotta ki a kezest, és hogy e személy az elsődleges hitelezővel kapcsolatban álló személy?
- 9) Úgy kell-e értelmezni a 2008/48/EK irányelv 10. cikke (2) bekezdésének g) pontját, hogy a teljesíteldíj-mutatónak az eladó vagy szolgáltató és a fogyasztó mint hitelfelvevő között létrejött hitelmegállapodásban történő téves feltüntetését a teljesíteldíj-mutató hitelmegállapodásban történő feltüntetése hiányának kell tekinteni, és a nemzeti bíróságnak alkalmaznia kell a nemzeti jogban a teljesíteldíj-mutató fogyasztói hitelmegállapodásban történő feltüntetésének hiánya esetére előírt jogkövetkezményeket? Feltételezhető-e, hogy ezek a következmények szükségszerűen a fogyasztóval szemben fizető kezest is kötik?
- 10) Úgy kell-e értelmezni a 2008/48/EK irányelv 23. cikkének második mondatát, hogy arányosnak kell tekinteni a nemzeti jogban előírt, a fogyasztói hitelmegállapodás semmissége formájában megjelenő szankciót olyan esetekben, amelyekben csak a nyújtott tőkeösszeget kell visszafizetni, ha a fogyasztói hitelmegállapodás nem tartalmazza a teljesíteldíj-mutató pontos megjelölését azáltal, hogy nem tünteti fel a hitelező által kiválasztott kezes vállalkozás költségét (még akkor is, ha a teljesíteldíj-mutatót számszerűen feltüntetik a hitelmegállapodás szövegében)?
- 11) Úgy kell-e értelmezni a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról szóló 2009/138/EK irányelvnek ⁽¹⁾ (Szolvencia II) (a továbbiakban: 2009/138/EK irányelv) ezen irányelv I. melléklete A. részének 14. pontjával összefüggésben értelmezett 2. cikkének (2) bekezdését, hogy az említett irányelv értelmében vett „biztosítási tevékenységnek” minősül-e az olyan szakmai tevékenységként, díjazás ellenében végzett kezesi tevékenység, amelynek keretében a kezességet vállaló társaság minden nemteljesítés esetén kifizeti a fogyasztó mint elsődleges adós által felvett hitel teljes összegét, és a díjazás a fogyasztó nemteljesítésétől függetlenül minden egyes hitelrészlettel együtt kifizetésre kerül?
- 12) A tizenegyedik kérdésre adott igenlő válasz esetén: úgy kell-e értelmezni a 2009/138/EK irányelv 14. cikkének (1) bekezdését, hogy a tizenegyedik kérdésben említett tevékenységet végző személy köteles engedélyt kérni a biztosítók engedélyezéséért felelős nemzeti szabályozó hatóságoktól?

⁽¹⁾ HL 1993. L 95., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 288. o.

⁽²⁾ A belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2005. L 149., 22. o.).

⁽³⁾ A fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 23-i 2008/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2008. L 133., 66. o.; helyesbítések: HL 2009. L 207., 14. o., HL 2010. L 199., 40. o., HL 2011. L 234., 46. o.)

⁽⁴⁾ HL 2009. L 335., 1. o.; helyesbítések: HL 2014. L 219., 66. o., HL 2016. L 319., 68. o., HL 2017. L 266., 22. o.